

[Adolph Sørensen.]

så vidt er alt godt. Foreløbig har resultaterne af denne agitation ikke vist sig, men det er jo her som på så mange af livets områder, at kønne ord alene gør det ikke. Man bør ikke glemme, at en af forudsætningerne for, at disse mange prisværdige anstrengelser skal kunne bundfælde sig i uddannelse af det ønskede, stærkt øgede antal faglærte unge, er, at der sikres stabil beskæftigelse i videst muligt omfang for det håndværk, som skal uddanne ungdommen inden for mesterlærens rammer.

Det kan derfor kun vække forståelig uro i håndværksmestrenes rækker, når staten og det offentlige så ved én og så ved en anden lejlighed synes at tilsidesætte håndværkets berettigede interesser og forventninger.

På blandestationen ved Risø skal der blandt meget andet opføres et antal parcelhuse, og man har foreløbig overdraget opførelsen af 25 sådanne ikke, som man under hensyn til det her anførte kunne forvente, til én eller flere håndværksmestre, men til en isoleringsmaterialefabrik, uden om håndværket, uden om mestrene. Noget sådant er kun egnet til at forstærke det mismod, som desværre hersker i vide læremesterekredse, også efter at den reviderede lærlingelov trådte i kraft den 1. december. Det fremmer ulysten til at antage lærlinge i en tid, da mange andre skønne kræfter sættes ind på at stimulere lysten dertil. Det gør det ikke mindre, fordi eksemplet her følger en ikke ualmindelig tendens op til ligesom at ville presse alt og alle ind i en stordriftsform som det eneste saliggørende. Det har kunnet spores i udbydelseformerne ved mange anlægs- og byggearbejder af civil og militær art, ved omlægning af leverancer af mange slags til civilforsvaret, forsvaret, etaterne o. s. v., hvilket ofte har været i håndværkets disfavør.

For en fuldstændigheds skyld skal jeg nævne, at heller ikke statens husholdningsråds opfordring til og instruktion i at male selv synes særlig velegnet i denne forbindelse.

Dansk håndværk beder ikke om — og jeg tror heller ikke, at dansk håndværk ønsker — en særlig beskyttelse, men det vender sig ganske naturligt imod, at håndværket skydes ud på områder, hvor det har sin natur-

lige plads i produktionen, og hvor det har et rimeligt krav på hensyntagen, hvis det skal indfri de forventninger, der stilles til det i forbindelse med den faglige uddannelses omfang og værdi.

Derfor har jeg stillet mit spørgsmål til den højtærede økonomi- og arbejdsminister.

Økonomi- og arbejdsministeren (*Krag*):

Når det ærede medlem har stillet sit spørgsmål til mig, forstår jeg, det er af den grund, at det ærede medlem har ønsket at knytte en forbindelse mellem sit spørgsmål og hele lærlingeproblemet; ellers havde det vel været mere naturligt at rette spørgsmålet til finansministeren, der jo står i spidsen for atomenergikommissionens arbejde. Jeg skal imidlertid efter aftale med finansministeren og efter indhentede oplysninger fra atomenergikommissionen forsøge at besvare spørgsmålet.

Atomenergikommissionen oplyser, at det i kommissionens administration har været et ledende princip, at man i videst muligt omfang udbyder anlægs- og byggearbejder i forbindelse med opførelsen af reaktorforsøgsstationen ved Risø i licitation. Det har endvidere været et princip at antage det billigste konditions-mæssige tilbud. Der er foreløbig bortgivet i alt 99 entrepriser, og disse fordeler sig sådan, at 41 entrepriser er bortgivet til håndværksmestre, 44 til fabriksvirksomheder af forskellige kategorier og kun 14 til entreprenørvirksomheder. En opgørelse målt i entreprisenummer ville vel nok vise, at de 14 entrepriser, der er givet til entreprenørvirksomheder, ville komme til at veje lidt tungere i billedet, end selve tallet 14 angiver, i forhold til det antal entrepriser, som håndværksmestrene har fået, og i forhold til det antal entrepriser, som fabriksvirksomhederne har fået. Herpå er der dog den naturlige forklaring, at store og kostbare jord-, terræn- og støbearbejder på indeværende tidspunkt belaster byggeregnskabet forholdsvis mere, end tilfældet vil være på et senere tidspunkt, når byggeriet er ved at blive afsluttet, og når bygningernes indretning skal udbydes i licitation. F. eks. er endnu ikke alt malerarbejde udbudt i licitation.

Hvad specielt angår de 25 parcelhuse, som det ærede medlem ønskede at henlede opmærksomheden på, har jeg efter kom-